

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sži/7/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200752
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015200752.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: PRK Partners s.r.o., Hurbanovo námestie 3, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu č. 4RM/2015-34-I zo dňa 13. marca 2015, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/105/2015-65 zo dňa 13. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/105/2015-65 zo dňa 13. apríla 2016 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 4RM/2015-34-I zo dňa 13.03.2015, ktorým žalovaný ako príslušný orgán podľa § 19 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o slobode informácií“ alebo „zákon č. 211/2000 Z.z.“) v odvolacom konaní zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: Spr. 6017/15 zo dňa 27.01.2015, ktorým tento súd ako povinná osoba odmietla žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácií týkajúcich sa súdneho konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5S/263/2014, v ktorej žalobca požadoval sprístupniť informácie: „kópie všetkých podaní spoločnosti TESCO STORES SR, a.s., ktoré krajský súd eviduje v spise v rámci konania prebiehajúcim pred Krajským súdom pod sp. zn.: 5S 263/2014 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky, č. k. 3510/2014 zo dňa 18.11.2014“ (ďalej aj len “požadované informácie“). Prvostupňové rozhodnutie žalovaný zároveň v zmysle § 59 ods. 2 správneho poriadku potvrdil.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov. S jeho názorom sa krajský súd nestotožnil. V tejto súvislosti dôvodil, že právna bezchybnosť rozhodnutia akéhokoľvek správneho orgánu, teda i žalovaného, spočíva v tom, že je vydané v písomnej forme, príslušným orgánom, v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, vychádza zo spoľahlivo zisteného stavu vecí, obsahuje náležitosti určené všeobecnou právnou úpravou správneho konania i náležitosti ustanovené osobitnými právnymi predpismi. Odôvodnenie zahŕňa a hodnotí všetky skutočnosti, ktoré boli podkladom pre výrok rozhodnutia, podáva celkový prehľad o priebehu konania, reaguje na pripomienky, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania. Medzi výrokom a odôvodnením musí byť logická zhoda. Odôvodnenie musí byť presvedčivé. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá ústavnému i zákonnému rámcu. Nevyžaduje sa, aby na každú zistenú skutočnosť alebo každý argument účastníka konania, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o skutočnosť alebo argument, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné, musí sa s nimi správny orgán v dôvodoch rozhodnutia vysporiadať.

Ďalej uviedol, že osoby dotknuté rozhodnutím správneho orgánu majú právo na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Absenciu dôvodov v rozhodnutí, na základe ktorých orgán verejnej moci vo veci rozhodol, je treba považovať za prejav arbitrárnosti znamenajúci porušenie ústavou garantovaného základného práva. S uvedeným právom je v rozpore úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, extrémny nesúlad medzi právnymi závermi a skutkovými zisteniami, prípadne len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie a vyhodnotenia jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené, alebo situácia, kedy právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú. Absencia takéhoto odôvodnenia má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Osobe dotknutej takýmto rozhodnutím je tým odňatá možnosť skutkovo či právne argumentovať proti záverom rozhodnutia.

Krajský súd zastával názor, že odôvodnenie rozhodnutia žalovaného (ako aj povinnej osoby) poskytuje dostatočný základ na jeho vecné preskúmanie. Pri akomkoľvek rozhodnutí možno polemizovať o jeho odbornej úrovni, či správny orgán mohol svoje argumenty vysvetliť podrobnejšie, alebo sa precíznejšie vysporiadať s tvrdeniami účastníka konania, ktoré možno považovať za právne významné. Súd však hodnotí preskúmateľnosť rozhodnutia správneho orgánu len v miere jeho minimálnej argumentačnej kvality a interpretačnej schopnosti, na základe akých logických úsudkov a zvážení všetkých dôkazov správny orgán vydal meritorne rozhodnutie. Skutočnosti, ku ktorým správny orgán dospel na základe voľnej úvahy, treba v rozhodnutí dostatočne odôvodniť, aby bolo zrejmé, čo bolo podkladom rozhodnutia, ako sa vyhodnotili vykonané dôkazy, ako aj hodnotenie týchto dôkazov. V tejto svojej povinnosti je správny orgán limitovaný len všeobecnými vymedzeniami zákonných podmienok, ktoré predstavujú hranicu voľnej úvahy. Pre súd je rozhodujúce, či rozhodnutie vydané na základe zákonom povolenej úvahy nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. V danom prípade podľa krajského súdu nemožno konštatovať nezákonnosť rozhodnutia. Mal za to, že námietky žalobcu sú podrobne opísané v napadnutom rozhodnutí, žalovaný sa nimi zaoberal a v rozhodnutí zrozumiteľne a preskúmateľne vysporiadal. Je zrejmé, na základe čoho žalovaný dospel k záveru vo svojom rozhodnutí a z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uvedené podľa názoru krajského súdu jednoznačne vyplýva.

Ďalej krajský súd dôvodil, že rozsah a podmienky prístupu k informáciám upravené zákonom č. 211/2000 Z.z. oprávňujú každého na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy. Informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje. Zákon o slobode informácií vychádza z v ústave zakotveného práva na informácie ako základného práva v zmysle Listiny základných práv a slobôd a presadil princíp publicity verejnej správy. Tento princíp sa nesie v duchu „čo nie je tajné, je verejné“, na rozdiel od princípu diskretnosti, kedy sú verejnosti prístupné iba tie informácie, ktoré sú (napr. zákonom) výslovne označené za „verejné“.

Podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR dôvodom na obmedzenie práva na informácie môžu byť len skutočnosti v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. Konkrétny spôsob odmietnutia prístupu k informáciám musí byť stanovený iba predpisom so silou zákona. Právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť len zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. Výkladovým pravidlom pri obmedzovaní základných práv a slobôd je ustanovenie čl. 13 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. Rozsah obmedzení základných práv a slobôd je potrebné vykladať reštriktívne (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 5SŽi 1/2011 zo dňa 15.12.2011).

Poukázal na to, že z pohľadu Ústavného súdu SR (napr. nález sp. zn. I. ÚS 236/06 zo dňa 28.06.2007) z ustanovenia čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy SR možno vyvodiť ústavné právo každého slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie. Tak ako ústavné právo každého vyhľadávať a šíriť informácie, aj ústavná povinnosť orgánov verejnej moci poskytovať každému informácie o svojej činnosti môžu byť obmedzené len zákonom, ak ide o opatrenie v demokratickej spoločnosti nevyhnutné (čl. 26 ods. 4, čl. 13 ods. 2 Ústavy SR). Pri takomto obmedzovaní základného práva treba prihliadať na to, aby zákonné obmedzenia základného práva platili rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky. Ďalej pri obmedzovaní základného práva sa má dbať na jeho podstatu a zmysel, pričom obmedzenie sa môže použiť len na ustanovený cieľ (čl. 13 ods. 3 a 4 Ústavy SR).

Krajský súd argumentoval, že zákon o slobode informácií je postavený na princípe publicity (otvorenosti), pričom zároveň platí, že povinná osoba sprístupní požadované informácie po vylúčení tých informácií, pri ktorých to ustanovuje zákon. Kategórie informácií, ktoré sú chránené a nemôžu sa sprístupniť, sú vymedzené v § 8 až 11 zákona o slobode informácií. V uvedených ustanoveniach zákon vymedzuje výnimky, kedy je vo verejnom záujme potrebné informácie obmedziť alebo nesprístupniť. Uvedený zásah by mal byť minimálny, avšak závisí na posúdení konkrétneho prípadu, kedy a v akom rozsahu je nevyhnutné na ochranu legitímnych záujmov (ochrana práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, bezpečnosť verejného poriadku, ochrana verejného zdravia a mravnosti) požadované informácie nesprístupniť, prípadne obmedziť ich sprístupnenie.

Dôvodil, že v § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií je zakotvená možnosť obmedziť sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupniť, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu, vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu, rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon, alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy. Pojem „rozhodovacia činnosť súdu“ je pomerne neurčitý. V zásade však podľa krajského súdu možno za rozhodovaciu činnosť súdu považovať postup súdu v konaní, úkony súdu smerujúce k zisteniu skutkového stavu a k jeho právnomu posúdeniu, úkony účastníkov konania urobené voči súdu - podania (ako v danej veci) alebo iným účastníkom konania a samotné rozhodovanie súdov (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5SŽi/1/2011 zo dňa 15.12.2011). Uvedené informácie sa nachádzajú v súdnom spise, takže za informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu možno podľa krajského súdu považovať informácie nachádzajúce sa v súdnom spise. Zo sprístupnenia na základe zákona o slobode informácií budú teda vylúčené informácie zo súdneho spisu, ktoré sú v zásade prístupné len účastníkom konania.

Krajský súd poukázal na rozhodnutie sp. zn. 3SŽi 8/2009 zo dňa 18.02.2010, v ktorom Najvyšší súd SR v právne a skutkovo obdobnej veci uviedol, že „...informácie žiadané žalobcom v tomto prípade podľa zákona o slobode informácií sú informáciami, ktoré obsahuje súdny spis a ako také sa nepochybné týkajú rozhodovacej činnosti súdu. Poskytovanie požadovaných informácií by s ohľadom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám prekročil rámec povinnosti ustanovený zákonom povinnej osobe sprístupňovať informácie. V zmysle uvedeného ustanovenia informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu (vrátane Ústavného súdu SR) sú vylúčené z použitia

zákona o slobodnom prístupe k informáciám, pretože sa na ne vzťahujú osobitné postupy. V tomto prípade je ako *lex specialis* nevyhnutné aplikovať Občiansky súdny poriadok.“ Krajský súd zdôraznil, že v tejto veci išlo nad všetky pochybnosti o žalobcom požadované informácie, ktoré sa týkali rozhodovacej činnosti súdu v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií (...kópie všetkých podaní spoločnosti TESCO STORES SR, a.s., ktoré krajský súd eviduje v spise v rámci konania prebiehajúcim pred Krajským súdom pod sp. zn.: 5S 263/2014...).

Krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného posudzoval z hľadiska toho, či zodpovedalo dikcii ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií, a teda či bolo (v rozsahu žalobných dôvodov) vydané v súlade so zákonom. Zákonodarca upravil obmedzenie prístupu k informáciám i princíp prevažujúceho verejného záujmu pri informáciách, ktoré sa síce dotýkajú rozhodovacej činnosti súdu, ale napriek tomu nevzhladol dôvody, pre ktoré je možné úplne vylúčiť prístup verejnosti k nim. Zákonodarca nevzhladol ústavné limity pre obmedzenie prístupu k informáciám pri informáciách sprístupňovaných podľa osobitného predpisu, rozhodnutiach policajta v prípravnom konaní a pri informáciách o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku. Ústavný súd SR nevyslovil nesúlad uvedeného ustanovenia s Ústavou SR, a preto platí, že toto ustanovenie je súladné s ústavou a prípustným spôsobom upravuje obmedzenie prístupu k informáciám.

V danom prípade bol krajský súd názoru, že žalobcom požadované informácie (kópie všetkých podaní účastníka konkrétneho súdneho konania) spadajú pod rámec „rozhodovacia činnosť súdu“, čo pre povinnú osobu znamená povinnosť obmedziť sprístupnenie informácií alebo informácie nesprístupniť. Argumenty žalobcu týkajúce sa verejnosti pojednávania a zverejňovania právoplatných rozhodnutí nemôžu poprieť význam a zmysel § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií. Je nesporné, že pojednávanie je verejné (§ 116 OSP), pričom požadované informácie mohli byť (no aj nemuseli) predmetom verejného pojednávania. Odhliadnuc od toho, že zákon umožňuje za predpokladu splnenia určených podmienok rozhodnúť vo veci aj bez pojednávania, je vecou účastníka konania, v akom rozsahu prednesie svoj návrh na pojednávaní, ktoré v zásade vedie predseda senátu alebo samosudca. Krajský súd nespochybnil právo žalobcu zúčastniť sa ktoréhokoľvek pojednávania, t. j. aj vo veci, ktorá ho zaujímala (konanie vedené pod sp. zn. 5S 263/14, v prípade, ak bolo pojednávanie nariadené) a touto formou realizovať svoje právo na informácie aj o konkrétnom súdnom spore. Právo zúčastniť sa verejného pojednávania však neznamená, že v prípade požadovaných informácií nejde o informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu a ako také sa tieto nesprístupňujú.

Podľa krajského súdu je zrejmé, že žalobca nebol účastníkom súdneho konania vo veci 5S 263/14. Ustanovenie § 44 ods. 1 OSP určuje, že do súdnych spisov môžu nazerat' a robiť si z nich výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópie za úhradu vecných nákladov len tie osoby, ktoré sú účastníkmi konania a ich zástupcovia; iné osoby (§ 44 ods. 2 OSP) len vtedy, ak na to existujú vážne dôvody a predseda senátu na to dal súhlas. V zmysle uvedeného platí, že niekomu inému ako účastníkovi konania môže predseda senátu alebo samosudca povoliť nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy, ak sú pre to vážne dôvody a oprávnené záujmy účastníkov tým nemôžu byť dotknuté. Iná osoba ako účastník konania má teda právo získavať informácie zo súdneho konania (spisu) prostredníctvom inštitútu „nazerania do spisov“ upraveného v § 44 ods. 2 OSP. Zákon o slobode informácií je rovnakej právnej sily ako zákon č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok, pričom argumentáciou žalobcu by podľa názoru krajského súdu boli popreté aj vyššie uvedené zákonné ustanovenia. Mal za to, že povinná osoba vo svojom rozhodnutí okrem iného tiež správne poukázala na § 64 ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z.z., podľa ktorého na žiadosť tých, ktorí to potrebujú na uplatnenie alebo obhajovanie svojich práv, možno vydať úradné potvrdenie o skutočnostiach známych zo súdneho spisu, prípadne odpis alebo rovnopis niektorej písomnosti; ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

Rovnako podľa krajského súdu neobstojí ani argument ohľadne zverejňovania právoplatných rozhodnutí. V rozhodnutí sa jednak neuvádza doslovný obsah/prepis podaní účastníkov konania, ale iba stručné, avšak výstižné zhrnutie či už žaloby, vyjadrenia k žalobe, resp. ďalších podaní účastníkov konania, a teda nemožno tvrdiť, že po zverejnení rozhodnutia budú žalobcom požadované informácie sprístupnené.

Prístup verejnosti k informáciám dotýkajúcim sa rozhodovacej činnosti súdu je zabezpečený princípom prevažujúceho verejného záujmu, ktorý je v § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií vyjadrený skutočnosťou, že z obmedzenia prístupu k informáciám sú vylúčené informácie podľa § 82a ods. 5 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch, t. j. je umožnený prístup verejnosti ku všetkým súdnym rozhodnutiam, čím zákonodarca zabezpečil prístup verejnosti k informáciám dotýkajúcim sa rozhodovacej činnosti súdu. Uvedené však neznamená, že by ktokoľvek mal právo na akékoľvek informácie (podania iných účastníkov konania) z akéhokoľvek súdneho spisu.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal a rovnako ani žalovanému, ktorý podľa ustálenej judikatúry v takomto prípade nemá na náhradu trov právo.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: Spr. 6017/15 zo dňa 27.01.2015 zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Nestotožňoval sa s argumentáciou krajského súdu, ako aj žalovaného a domnieval sa, že krajský súd a žalovaný nesprávne aplikovali zásadu „čo nie je tajné, je verejné“. Zároveň mal za to, že príliš široko vykladajú pojem „výkon dohľadu“ na účely zákona o slobode informácií. K výnimke zo sprístupňovania informácií podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií uviedol, že krajský súd nemal túto výnimku vykladať čisto formálne a bez uvedenia akéhokoľvek logického dôvodu, ktorý by odôvodňoval nesprístupnenie požadovaných informácií.

Zastával názor, že žiadny logický dôvod pre nesprístupnenie požadovaných informácií neexistoval a nikdy nebude existovať. V tejto súvislosti s poukazom na verejnosť pojednávania dôvodil, že krajský súd sám pripustil, že požadované informácie mohli byť v tomto prípade predmetom verejného pojednávania. Keďže požadované informácie môžu byť žalobcovi sprístupnené ústnou formou na verejnom pojednávaní, opakovane zdôraznil, že neexistuje žiadny logický dôvod preto, aby tie isté požadované informácie nemohli byť žalobcovi sprístupnené v písomnej forme na základe žiadosti podľa zákona o slobode informácií. Ďalej s poukazom na zverejňovanie právoplatných rozhodnutí dôvodil, že zabezpečenie prístupu k právoplatným rozhodnutiam súdov nepredstavuje účinnú formu kontroly výkonu súdnej moci realizovanú verejnosťou. Mal za to, že pre zabezpečenie efektívnej kontroly výkonu súdnej moci zo strany verejnosti je nevyhnutné, aby verejnosť mohla už počas súdneho konania (t. j. pred právoplatnosťou rozhodnutia) žiadať v zmysle zákona o slobode informácií o sprístupnenie určitých informácií týkajúcich sa daného súdneho konania. Preto bol žaloba naďalej presvedčený, že požadované informácie mu mali byť sprístupnené v zmysle zákona o slobode informácií. Tým, že mu tieto informácie neboli sprístupnené, bolo porušené jeho ústavou garantované právo na informácie.

Záverom odvolania uviedol, že základnou otázkou v tomto konaní by malo byť, či požadované informácie sú predmetom rozhodovacej činnosti súdu v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií. Tvrdil, že požadované informácie nie sú predmetom rozhodovacej činnosti súdu, pričom odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu ho nepresvedčilo o opaku. Vyjadril presvedčenie, že vzhľadom na charakter požadovaných informácií (žiadal o sprístupnenie požadovaných informácií bez obchodného tajomstva) ich sprístupnenie nebolo spôsobilé žiadnym spôsobom narušiť úlohy a činnosť, ktoré súd vykonával v rámci príslušného súdneho konania (ani záujem jeho účastníkov). Aj keď si uvedomoval, že znenie a význam § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií nie je úplne jednoznačný, aby nenastali protiústavné dôsledky, v prípade pochybností by mal byť podľa jeho názoru zvolený taký výklad uvedeného zákonného ustanovenia, ktorý je ústavne súladný a ktorý nezabráni verejnosti získať požadované informácie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v

zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. novembra 2018 podľa § 156 ods.1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Úlohou krajského súdu bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného a posúdiť, či tento vo vzťahu k žalobcovi postupoval v súlade so zákonom, keď potvrdil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: Spr. 6017/15 zo dňa 27.01.2015, ktorým tento súd ako povinná osoba odmietla žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácií uvedených v úvode tohto rozhodnutia s odôvodnením, že ide o informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu, ktoré nie je možné podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií sprístupniť.

Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 5 Ústavy SR orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o slobode informácií každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

Podľa § 3 ods. 3 zákona o slobode informácií informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu, rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené

záujmy.

Podľa § 44 ods. 1 OSP účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií alebo kópie zvukového záznamu pojednávania za úhradu vecných nákladov. To neplatí, ak ide o zápisnicu o hlasovaní alebo listiny obsahujúce utajované skutočnosti, alebo chránené údaje podľa osobitných predpisov.

Podľa § 44 ods. 2 OSP niekomu inému než účastníkovi môže predseda senátu alebo samosudca povoliť nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy, ak sú pre to vážne dôvody a oprávnené záujmy účastníkov tým nemôžu byť dotknuté.

Podľa § 64 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy na žiadosť tých, ktorí to potrebujú na uplatnenie alebo obhajovanie svojich práv, možno vydať úradné potvrdenie o skutočnostiach známych zo súdneho spisu, prípadne odpis alebo rovnopis niektorej písomnosti; ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté. Vydávanie úradných potvrdení, rovnopisov, výpisov a odpisov zo súdneho spisu je spoplatnené podľa osobitného predpisu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s obsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedených v odvolaní dopĺňa nasledovné:

Ustanovenia § 11 zákona o slobode informácií upravujú obmedzenia prístupu k informáciám, a teda skutočnosti alebo informácie, ktoré odôvodňujú nesprístupnenie informácie ako takej alebo len jej časti. Ustanovenia § 11 zákona o slobode informácií sa aplikujú na prípady pasívneho aj aktívneho sprístupňovania informácií. Z praktického hľadiska je nevyhnutné vždy posúdiť aplikabilitu každého jedného obmedzenia na vyžiadajú informáciu.

Rozsah slovného spojenia „informácia o rozhodovacej činnosti“, resp. presnejšie „informácia týkajúca sa rozhodovacej činnosti“ (t. j. pojem rozhodovacia činnosť) je širší ako rozsah jazykových spojení „informácie o rozhodnutí“ alebo „informácie o výsledku konania“. Z uvedených dôvodov pojem informácia o rozhodovacej činnosti zahŕňa aj (ale nielen) pojmy informácia o rozhodnutí a informácia o výsledku konania.

Najvyšší súd SR sa už zaoberal výkladom pojmu rozhodovacia činnosť, pričom dospel k názoru, že rozhodovacou činnosťou je potrebné v širšom slova zmysle rozumieť kompetenciu súdnych orgánov a orgánov činných v trestnom konaní konať a rozhodovať v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, v správnom súdnictve o preskúmaní zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosti rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon (čl. 142 ods. 1 Ústavy SR), rovnako aj kompetenciu ústavného súdu rozhodovať vo veciach podľa príslušných článkov Ústavy SR. V užšom slova zmysle sa rozhodovacou činnosťou súdov alebo orgánov činných v trestnom konaní rozumie konanie a rozhodovanie súdu a orgánu činného v trestnom konaní v konkrétnej právnej veci, t. j. od začatia konania (na základe návrhu alebo bez návrhu), cez jednotlivé procesné úkony, procesné čiastkové rozhodnutia, až po rozhodnutie vo veci samej. Pôjde najmä o procesné pravidlá vedenia konania (procesné úkony alebo procesné rozhodnutia vydané v priebehu súdneho konania, ktoré sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej) a rozhodnutia vo veci

samej v konkrétnej právnej veci (vid' rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5SŽi/1/2011 zo dňa 15.12.2011).

Právo na informácie je limitované požiadavkou nezasahovať do vlastnej rozhodovacej činnosti súdov či orgánov činných v trestnom konaní v priebehu konania [do procesu v jeho priebehu, ako aj vstup do vlastného rozhodovania (napr. porada a hlasovanie senátu)], a to v záujme objektivity a nestrannosti posudzovanej konkrétnej právnej veci. Tiež je limitované nevyhnutnými opatreniami na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejnej bezpečnosti, verejného zdravia a mravnosti, územnej celistvosti a pod. Iná situácia je v prípade konečných rozhodnutí súdu v danej veci (či už meritórnych alebo procesných rozhodnutí, ktorými sa konanie pred súdom končí). V týchto prípadoch nie je daný dôvod na obmedzenie ich prístupu za podmienky, že nebudú obsahovať osobné údaje chránené zákonom. Z logického a systematického výkladu ustanovenia zákona o slobode informácií vyplýva, že pojmom „informácie o rozhodnutí“ sa rozumejú informácie o rozhodnutí vo veci.

Cieľom zákonného obmedzenia práva na informácie o rozhodovacej činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní je ochrana pred neprimeraným zasahovaním do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu (a orgánov činných v trestnom konaní), a tým aj verejný záujem na nestrannom a nezávislom súdnictve. Tým, že povinné osoby nesprístupňujú informácie o prebiehajúcich konaniach pred konečným rozhodnutím vo veci, je vylúčená verejná diskusia, ktorá by mohla ovplyvniť sudcov alebo orgány činné v trestnom konaní pri ich rozhodovaní (ide napríklad o informácie o postupe vyšetrovania, o úkonoch účastníkov, o rozhodnutiach v trestnom konaní). Táto výnimka zo sprístupňovania informácií má teda chrániť nezávislosť a nestrannosť dotknutých osôb. Naopak povinné osoby sprístupňujú informáciu o výsledku ich rozhodovacej činnosti, čím je zachovaná verejná kontrola. V súčasnosti prevláda výklad, že výsledkom rozhodovacej činnosti sa myslí konečné rozhodnutie vo veci, a teda procesné alebo meritórne rozhodnutie, ktoré má za následok koniec konania.

Do obsahu pojmu rozhodovacia činnosť nepatria evidenčné informácie zo súdnych registrov. Za informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdu by nemali byť považované ani informácie organizačno-technickej povahy, ktoré sa týkajú prejednávania alebo rozhodovania konkrétneho sporu, alebo inej právnej veci, ako napríklad informácie o tom, či bol podaný návrh na začatie konania (ak nie je poskytnutie informácie v rozpore s právom chránenými záujmami), informácie kedy a kde sa bude konať pojednávanie, či bolo pojednávanie odročené, či je rozhodnutie právoplatné, alebo či bol proti rozhodnutiu podaný opravný prostriedok. Rovnako by sa obmedzenie nemalo vzťahovať ani na informáciu o tom, ktorému konkrétnemu sudcovi bol pridelený určitý prípad alebo aká je spisová značka určitého konkrétneho konania.

V tejto súvislosti je nutné poukázať na zverejňovanie a sprístupňovanie rozhodnutí súdov. Formulácia „okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu“ odkazuje na § 82a zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch. Predmetné ustanovenie upravuje zverejňovanie a sprístupňovanie súdnych rozhodnutí. Súdny sú povinné zverejňovať právoplatné rozhodnutia vo veci samej, rozhodnutia, ktorými sa končí konanie, rozhodnutia o neodkladnom opatrení a rozhodnutia o odklade vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu, a to do 15 pracovných dní od dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia; ak rozhodnutie nebolo vyhotovené ku dňu jeho právoplatnosti, lehota na zverejnenie rozhodnutia začína plynúť dňom vyhotovenia rozhodnutia. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa končí konanie, súdy v tej istej lehote zverejnia aj všetky rozhodnutia vydané počas tohto súdneho konania, ktoré boli zrušené, potvrdené alebo zmenené súdom vyššieho stupňa a rozhodnutia, ktoré zrušujú rozhodnutie súdu nižšieho stupňa. Ak bolo vydané opravné uznesenie, zverejňuje sa aj toto uznesenie. Nezverejňujú sa súdne rozhodnutia vydané v konaní, v ktorom bola verejnosť vylúčená z pojednávania pre celé pojednávanie alebo pre jeho časť a platobné rozkazy.

Význam sprístupnenia súdnych rozhodnutí je potrebné vnímať vo viacerých rovinách, a to vo vzťahu k transparentnosti, čím sa ešte viac posilní ochrana pred tajným výkonom spravodlivosti a kontrola zo strany verejnosti. Ďalej vo vzťahu k predvídateľnosti rozhodovania súdov, keďže zverejňované

rozhodnutia budú predstavovať rozsiahlu databázu informácií o spôsobe aplikácie právnych noriem súdmi slúžiacu nielen na ďalšie vzdelávanie sudcov, či právnej a laickej verejnosti, ale aj na skvalitnenie procesu zjednocovania súdnej praxe, a tým predchádzania prekvapivým súdnym rozhodnutiam. Tiež vo vzťahu ku kvalite rozhodovania, keďže prakticky neobmedzený prístup k súdnym rozhodnutiam, osobitne k obsahu odôvodnení, v nemalej miere vytvorí tlak na presvedčivejšie (kvalitnejšie) zdôvodňovanie záverov súdov a zároveň poskytne dostatok podkladových informácií pre prípadnú kontrolu bezprostrednej sudcovskej činnosti konkrétnych sudcov, resp. súdov ako takých.

Odvolací súd uzatvára, že v zmysle uvedeného zákon o slobode informácií poskytuje dostatočný priestor na kontrolu výkonu súdnictva zo strany verejnosti a výklad žalobcu v tomto smere považuje odvolací súd za vyslovene extenzívny, a teda nesprávny. Za použitia výkladu žalobcu pri aplikácii ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zákona o slobode informácií by navyše došlo k situácii, kedy by sa ustanovenia právnych predpisov týkajúce sa nazerania do spisov (§ 97 ods. 2 CSP, predtým § 44 ods. 2 OSP) a vydávania potvrdení o skutočnostiach známych zo súdneho spisu (§ 64 ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z.z.) stali obsolentnými ustanoveniami bez praktického významu.

Odvolací súd konštatuje, že žalobca v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozsudku krajského súdu, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Najvyšší súd tiež nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave.

Keďže podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom podaného odvolania, nerozhodol svojvoľne a nezákonne a keďže najvyšší súd nezistil dôvod na zmenenie alebo zrušenie napadnutého rozsudku, považujúc jeho odôvodnenie za logické, jasné a zrozumiteľné a nezistil v tomto rozhodnutí žiaden rozpor so zákonom, rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, žalovanému náhrada trov konania neprináleží zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.